

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 145

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2265) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2265 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	10
• Teklif Metni	11
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	11
• Anlaşma Metni	12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1453091 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2265)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) kurucu üyeleri olan Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti, Özbekistan Cumhuriyeti ve Kırgız Cumhuriyeti tarafından 16 Mart 2023 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen TDT Olağanüstü Zirvesi esnasında imzalanmıştır. Kuruluş Anlaşması, üye ülkelerin iç onay süreçlerinin tamamlanmasıyla 24 Şubat 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kuruluş Anlaşmasının 13 üncü maddesinde Fonun merkezinin İstanbul'da olacağı ve ev sahibi ülkeyle Fonun merkezinin ayrıcalıkları ve muafiyetlerinin belirtildiği bir Ev Sahibi Ülke Anlaşması imzalanacağı hususu düzenlenmiştir.

Bu itibarla, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması" Fon ve Fona bağlı kişilerin ülkemizdeki statü, ayrıcalık ve dokunulmazlıklarının tanımlanması amacıyla 18 Mayıs 2024 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-234167

2 Temmuz 2024

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18 Mayıs 2024 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması”nı Anayasanın 90 ncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

12/07/2024

Esas No: 2/2265

Karar No: 122

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2265 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 10/07/2024 tarihinde yaptığı 10’uncu toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 03/07/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması”, 04/07/2024 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2265 esas numaralı Kanun Teklifi 04/07/2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 10/07/2024 tarihli 10’uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türk Yatırım Fonu ve Fona bağlı kişilerin ülkemizdeki statü, ayrıcalık ve dokunulmazlıklarının tanımlanmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Burhanettin Duran ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürü Kerem Durmaz tarafından;

Kardeş Türk devletleriyle ilişkilerimizin her alanda kurumsallaşmakta ve derinleşmekte olduğu,

İş birliği teşkilatlarımızın görünürlüğünün Türk Devletleri Teşkilatı çatısı altında yürütülen çalışmalar sayesinde sürekli gelişmekte olduğu,

Türk Yatırım Fonu’nun kuruluş anlaşmasının olağanüstü Ankara Zirvesi’nde 16 Mart 2023’te imzalanmış olmasının önemli bir kazanım olduğu,

İstanbul merkezli Fon’un, aile meclisimizin dayanışma ruhuna uygun şekilde eşit sermaye katkısı ve eşit oy hakkı esasıyla kurulduğu ve açılış toplantısının 18 Mayıs 2024 tarihinde gerçekleştirildiği,

Fon’un, 500 milyon dolar kayıtlı sermayeyle üye ülkelerde KOBİ’lere finansman sağlanmasını, üretim kapasitesinin genişletilmesini, dijital altyapının güçlendirilmesini, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla ortak finansman desteği yapılmasını ve çeşitli sektörlerde kalkınma projelerinin desteklenmesini hedeflemekte olduğu,

Uluslararası bir kalkınma bankası niteliğinde kurulan Fon’un, faaliyete geçtiğinde Türk dünyasının birliğini destekleyen güçlü kurumlar arasında yerini alacağı ve bu doğrultuda Fon’un çalışmalarına başlayabilmesi ve Türk dünyasından gelecek projelere destek sağlayabilmesi için Ev Sahibi Ülke Anlaşması’nın bir an önce yürürlüğe girmesinin önem arz ettiği,

Komisyon üyeleri tarafından;

Bahse konu yatırım fonuna ülkemizin ve diğer Türk Devletleri Teşkilatı üyelerinin ne kadar katkı sağlayacağı; Fon’un sadece Türk devletlerinin yatırımına açık olup olmayacağı ve iştirak etmek isteyen diğer üçüncü taraf ülkelerin katılım durumları; Türk Devletleri Teşkilatına KKTC’nin gözlemci üye olarak alınmasının memnuniyet verici olduğu ancak geçen yıl Kazakistan’da yapılan toplantıya KKTC Cumhurbaşkanının gitmesinin sağlanamadığı; KKTC’nin bu yatırımlardan faydalanıp

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3291

faaydalanmayacağı ve Türk Devletleri Teşkilatı'na KKTC'nin hangi seviyede katılacağına ilişkin sorular Dışışleri Bakan Yardımcısı Burhanettin Duran ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürü Kerem Durmaz tarafından cevaplandırılmış olup bu kapsamda,

Fon'un "uluslararası kuruluş" statüsünde yer aldığı fakat öncelikli ve asıl amacın üye ülkeler arasında yatırım sağlamak olduğu,

Türk Dışışleri Bakanlığı'nın en önem verdiği hususlardan birinin KKTC'nin pozisyonu olduğu ve bahse konu yatırım fonunun, Türk Yatırım Fonu çerçevesinde beş üye ülke ve üç gözlemci ülke olduğu ve bu gözlemcilerden biri olan KKTC'nin hiçbir ön koşul ve onay gerektirmeden Fona katılabileceği,

Fon'a katılmak için 100 milyon dolarlık ödemenin yapılması gerektiği,

KKTC'nin Kazakistan'daki toplantıya katılmadığı ancak KKTC temsilcisi Şuşa'daki toplantıya katılım sağladığı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Sena Nur Çelik Kanat, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük ile Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>
Gaziantep	Ankara	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ceylan Akça Cupolo</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Diyarbakır	Düzce	Elâzığ
(Muhalefet şerhimiz vardır)		
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Ali Şahin</i>
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Seda Gören Bölük</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		

Üye
Sena Nur Çelik Kanat
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul

Üye
Ziya Altunyaldız
Konya

Üye
Yunus Emre
İstanbul

Üye
Zafer Sırakaya
İstanbul

Üye
Metin Ergun
Muğla

Üye
Tuğba Işık Ercan
İstanbul

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

MUHALEFET ŞERHİ

Türk Yatırım Fonu, 16 Mart 2023'te Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) "8. Devlet Başkanları Zirvesi'nde imzalanmış, 1 Kasım 2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) kabul edilmiş ve ardından Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anlaşma çerçevesine göre Türkiye'nin fona olan sermaye taahhüdüyle yapacağı ödemeler 100 milyon doları geçemeyecektir ancak Cumhurbaşkanının, bu tutarı 5 katına, yani 500 milyon dolara kadar, artırma yetkisi bulunmaktadır. Bizler bu anlaşmaya gerek komisyon aşamasında gerekse de genel kurulda şerh düşmüş, fonun kamu yararına şeffaf bir şekilde kullanılacağı şüphesine vurgu yaparak, TBMM'ye sorulmadan doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından sermayesinin yüzde 500 gibi bir oranla artırılmasının denetlenebilirlik ve hesap sorma yükümlülüklerini ortadan kaldırdığını ifade etmiştik. Bu anlaşmanın temelini oluşturan Türk Yatırım Fonu'na ret oyu verdiğimiz gibi aynı gerekçeyle de ev sahibi anlaşmasına da şerh düşüyoruz.

Ceylan Akça Cupolo
Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE TÜRK YATIRIM FONU ARASINDA
EV SAHİBİ ÜLKE ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 18 Mayıs 2024 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE TÜRK YATIRIM FONU ARASINDA
EV SAHİBİ ÜLKE ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
TÜRK YATIRIM FONU
ARASINDA
EV SAHİBİ ÜLKE ANLAŞMASI

Giriş

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu (bundan böyle "Fon" olarak anılacaktır),

16 Mart 2023 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması" (bundan böyle "Fon Kuruluş Anlaşması" olarak anılacaktır) hükümlerini göz önünde tutarak,

Fon Kuruluş Anlaşması'nın Fon Merkezinin İstanbul'da, Türkiye Cumhuriyeti'nde olacağına dair 13 üncü maddesini dikkate alarak,

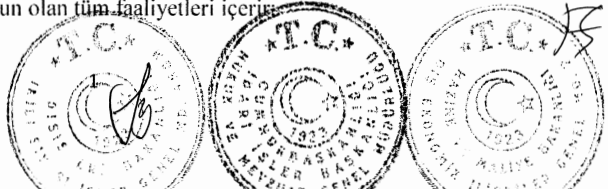
Fonun ve Fona bağlı kişilerin Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde statü, ayrıcalık ve dokunulmazlıklarını belirlemeyi arzu ederek,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1 – Tanımlar

İşbu Anlaşma'nın amaçları bakımından:

- a) "Fon Kuruluş Anlaşması", 16 Mart 2023 tarihinde Ankara'da imzalanan Türk Yatırım Fonu Kuruluş Anlaşması anlamına gelir;
- b) "Fonun Arşivleri", Fona ait olan veya Fonun elinde olan kayıtlar, yazışmalar, muhasebe kayıtları ve tüm mali belgeler, el yazıları, duran ve hareketli resimler ve filmler, ses kayıtları, bilgisayar programları, yazılı malzemeler, elektronik dosyalar ve veriler, video teypler veya diskler, veri içeren diskler veya teypler anlamına gelir;
- c) "Bakmakla yükümlü olunan kişiler", Ev Sahibi Ülkenin kanunlarına göre eş ve 21 yaşın altındaki evlenmemiş çocuklar; 25 yaşın altında yüksek öğrenim gören evli olmayan çocuklar ve bedensel veya zihinsel engelli evlenmemiş çocuklar anlamına gelir;
- d) "Hükümet", Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti anlamına gelir;
- e) "Ev Sahibi Ülke" Türkiye Cumhuriyeti anlamına gelir;
- f) "Türkiye Cumhuriyeti Kanunları", Ev Sahibi Ülke tarafından veya onun yetkisi altında çıkarılan yasama tasarrufları ve karamameler, yönetmelikler veya direktifleri içerir;
- g) "Memurlar", Fon Kuruluş Anlaşması hükümleri uyarınca atanan Fon Başkanı ve Genel Müdür anlamına gelir;
- h) "Fonun Resmî Faaliyetleri", Fon Kuruluş Anlaşması uyarınca yürütülen tüm faaliyetler ve idari faaliyetleri de dâhil olmak üzere, Anlaşma'nın 2 nci ve 3 üncü maddeleri kapsamında Fonun amaç ve görevlerini ifa etmek için uygun olan tüm faaliyetleri içerir.

- i) "Fona Bağlı Kişiler", Memurlar ve Fon Çalışanları demektir;
- j) "Fonun Mekânı", Fonun resmi faaliyetleri için kullanılan arazi, binalar ve giriş tesisleri dâhil olmak üzere bina kısımları anlamına gelir;
- k) "Fonun Mülkleri ve Varlıkları", Fon Kuruluş Anlaşması'nda belirtilen ve Fona ait olan tüm mülkleri ve varlıkları anlamına gelir;
- l) "Fon Çalışanları", yerel olarak işe alınan ve saat ücreti mukabilinde çalışan personel hariç olmak üzere, milliyetine bakılmaksızın Fon tarafından istihdam edilen profesyonel ve/veya idari çalışanları kapsar;
- m) "Fon", Türk Yatırım Fonu anlamına gelir;
- n) "Üye Devletler", "Fon Başkanı", "Genel Müdür", "Direktörler Kurulu" ve "Guvernörler Kurulu" terimleri, Fon Kuruluş Anlaşması, Tüzükleri ve Usul Kurallarındaki aynı anlamları taşımaktadır.

Madde 2 – Yorumlama

1. İşbu Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde Fon'un sorumluluklarını tam ve etkili bir şekilde yerine getirmesini ve amaç ve görevlerini ifa etmesini sağlama ana hedefi ışığında yorumlanır.
2. İşbu Anlaşma, Fon Kuruluş Anlaşması hükümlerini uygulayan ve tamamlayan bir Anlaşma olarak kabul edilir ve anılan Anlaşma'nın hükümlerini tadil eden veya saptıran bir Anlaşma olarak kabul edilmez.

Madde 3 – Tüzel Kişilik

Fon, Fon Kuruluş Anlaşması'nın 29. maddesi uyarınca uluslararası finansal kuruluş statüsüne sahiptir. Fon, Fon Kuruluş Anlaşması uyarınca, mali faaliyetleri ve işlemleri Türk Bankacılık Hukukuna ve Türk Sermaye Piyasaları Mevzuatına tabi olmayan tam hükmi şahsiyeti haizdir ve

- a) sözleşme yapmak,
 - b) iş mevzuata uygun olarak gayrimenkul ve menkul alımı, kiralaması ve satımı yapmak,
 - c) maddi ve gayri maddi mülkiyet alımı ve satımı yapmak,
 - d) kanuni takibatta bulunmak,
 - e) Fon'un amaçları dâhilinde her türlü işlem yürütmek
- bakımından tam tüzel kişiliğe ve tam yasal ehliyete sahiptir.

Madde 4 – Yasal Takibat Bağışıklığı

1. Resmi faaliyetleri kapsamında, Fon aşağıda belirtilen haller hariç olmak üzere, yargı bağışıklığına sahiptir:

- a) Fon'un herhangi bir belirli vaka için veya herhangi bir yazılı belge ile bağışıklığından açıkça feragat ettiği haller;
- b) Fon'un borç alma, borçları tekeffül etme veya her türlü menkul kıymeti satın alma veya satma veya satışı taahhüt etme yetkisinin kullanılmasından kaynaklanan hukuk davaları;

- c) Fon adına hareket eden Fona Bağlı bir Kişinin neden olduğu trafik kazasından kaynaklanan hasarlar nedeniyle üçüncü şahıslar tarafından açılan hukuk davaları;
- d) Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde Fonun veya Fona Bağlı bir Kişinin fiili veya ihmalinin neden olduğu ölüm veya yaralanmaya ilişkin hukuk davaları;
- e) Açıkça tahkime götürülen bir dava sonucunda Fon aleyhine verilen bir hakem kararının icra edilmesi;
- f) Fon tarafından açılan bir davayla doğrudan bağlantılı olan bir karşı dava.
2. Fon'un mülkü ve varlıkları, nerede ve kimin elinde olursa olsun, Fon aleyhine kesin hüküm verilmesi halî hariç, her türlü takyidat, el koyma, haciz veya icradan masumdur.
3. Ev Sahibi Ülke, Fon, Fon Çalışanları veya Memurlarının Türkiye Cumhuriyeti'ndeki faaliyetlerinden kaynaklanan, suç nitelikli filler de dâhil olmak üzere, herhangi bir eylem veya ihmalden ötürü sorumluluk taşımaz.

Madde 5 – Fonun Mekânı

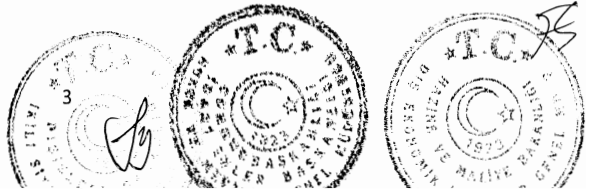
1. Türk Yatırım Fonunun Merkezi İstanbul'da, Fon tarafından belirlenen ve Hükümet tarafından onaylanan Mekânda bulunur. Hükümet, ulusal mevzuatı çerçevesinde, Fonun seçebileceği Mekânı hibe, kiralama veya satın alma yoluyla iktisap edebilmesine yardım için elinden geleni yapar.
2. Hükümet, Fonun onayı olmaksızın, Fonun Mekânının tümünü veya bir bölümünü elden çıkarmaz veya çıkarmaya çalışmaz.

Madde 6 – Fon Mekânının Dokunulmazlığı

1. Fonun Mekânı dokunulmazdır ve bu mekânda görevlerinin icrası için gerekli her türlü düzenlemeyi yapabilecek olan Fonun denetim ve yetkisi altındadır.
2. İdari, adli, askeri veya polis olsun, Hükümetin hiçbir görevlisi veya kamu yetkisini kullanan hiçbir şahıs Fon Başkanının onay verdiği ve onayladığı şartlar altındaki durumlar hariç, Fonun Mekânına girmez. Acil koruyucu fiil gerektiren yangın veya diğer felaket hallerinde bu onayın verilmiş olduğu varsayılabilir. Fon ve Hükümet, yangınla mücadele, sıhhi düzenlemeler veya acil durumlara bağlantılı olarak Fonun önceden onayı olmaksızın Fonun Mekânına Hükümet görevlilerinin hangi şartlarda ve ne şekilde gireceği konusunda mutabakata varır. Fon, kendi faaliyetlerinin tam bağımsız icrası, idaresi ve görevlerinin ifası için Fonun Mekânı dâhilinde yürürlükte olacak kural ve düzenlemeleri koyma yetkisine sahiptir.
3. İşbu Anlaşma'nın şartlarına hâle getirmeksizin, Fon, Fonun Mekânının, iade veya sınır dışı etmeye tabi yabancılar veya Türkiye Cumhuriyeti kanunları kapsamında tutuklamadan veya yasal işlemin ifasından kaçan şahıslar için bir sığınma yeri haline gelmesini veya Fon Kuruluş Anlaşmasında belirtildiği şekilde Fonun amaçlarıyla bağdaşmayan sair şekilde kullanılmasını önler.

Madde 7 – Fon Mekânının Korunması

1. Fonun Mekânı, Fon Kuruluş Anlaşmasında belirtildiği şekilde, münhasıran Fonun hedeflerini gerçekleştirme amacıyla kullanılır.

2. Hükümet, Fonun Mekânını her türlü yetkisiz giriş veya hasara karşı korumak ve Fonun huzurunu bozacak veya onurunu zedeleyecek her türlü fiile karşı korumak için gerekli sayılan her türlü uygun önlemi alma hususunda özel vecibe altındadır.

3. Fon, Fon Mekânının çevresindeki arazi imkânlarının, Fon tarafından Mekânın kullanılması nedeniyle zarara uğramamasını sağlamak için gerekli her türlü makul önlemi alır.

Madde 8 – Fonun Mekânında Kamu Hizmetleri

1. Hükümet, Fona gerekli kamu hizmetlerinin sağlanması için elinden geleni yapar ve bu hizmetlerin ücreti Fon tarafından karşılanır.

2. Bu tür hizmetlerin kesilmesi veya kesilme tehlikesinin olması halinde, Hükümet, Fonun ihtiyaçlarının Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret ve Kalkınma Bankası'nın ihtiyaçlarıyla eşit önemde olduğunu kabul eder ve Fonun faaliyetlerine halel gelmemesini temin için gerekli önlemleri alır.

3. Fon, talep üzerine, uygun kamu hizmeti organlarının usulünce yetkilendirilmiş temsilcilerinin, Fonun Mekânındaki hizmetler, iletim kanalları, şebeke ve kanalizasyon için muayene, tamir, bakım, tadilat ve yer değiştirme yapabildiğini sağlamak için gerekli düzenlemeleri yapar.

Madde 9 – Fonun Mülkünün ve Arşivlerinin Dokunulmazlığı

1. Madde 4(1) kapsamındaki şartlar ve Fon Başkanının açıkça dokunulmazlıktan feragat ettiği herhangi bir özel durum hariç olmak üzere, Fonun mülkü ve varlıkları, nerede ve kimin elinde olursa olsun, arama, kamu görevinde kullanma, el koyma, kamulaştırma ve her türlü idari veya yasama kararıyla müdahale veya alma veya icradan masumdur.

2. Fonun arşivleri dokunulmazlığa sahiptir.

Madde 10 – Fonun Bayrağı ve Amblemi

Fonun bayrağı ve amblemi, Fon Mekânında, Fonun ve Fon Başkanının ulaşım araçlarında kullanılır. Üye Devletlerin bayrakları da Fonun Mekânına asılır.

Madde 11 – Finansal Faaliyetler

Muhtelif zamanlarda yürürlükte olan veya uygulanan her türlü mali denetim, düzenlemeler veya erteletimlere bağlı olmaksızın, Fon, Fon Kuruluş Anlaşması hükümlerine göre, Ev Sahibi Ülkede serbestçe;

a) her türlü fon, para, finansal araç ve menkul kıymetler satın alabilir, bulundurabilir ve elden çıkartabilir; herhangi bir para biriminde hesaplar işletebilir, finansal işlemler gerçekleştirebilir ve finansal sözleşmeler yapabilir;

b) fonlarını, paralarını, finansal araçlarını ve menkul kıymetlerini Ev Sahibi Ülkeye veya Ev Sahibi Ülkeden, başka bir ülkeden veya ülkeye ya da Ev Sahibi ülke sınırları içerisinde transfer edebilir ve elindeki herhangi bir para birimini diğer bir para birimine çevirebilir.

Madde 12 – Gümrük ve Vergi Muafiyeti

1. Resmi faaliyetleri kapsamında, Fon, taşınır ve taşınmaz mülkleri ve varlıkları veya faiz, sermaye kazancı, döviz kazancı, kar gibi her türlü gelirlerinin yanı sıra faaliyetleri ve işlemleri, mal ve hizmet alımları:

a) ister yerel ister merkezi nitelikli olsun, Katma Değer Vergisi (KDV), gelir vergisi, emlak vergisi, kurumlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, özel tüketim vergisi (sadece Fon'un özel tüketim vergisi mükelleflerinden mal alımları ile ilgili olmak üzere), özel iletişim vergisi, stopaj vergisi, damga resimleri dâhil fakat bunlarla sınırlanmaksızın şimdiki ve gelecekteki, doğrudan ve dolaylı her türlü vergi ve resimden muaftır. Yukarıda belirtilen hükümlere istinaden, Fon ayrıca her türlü verginin ödenmesi, stopajı veya tahsili yükümlülüğünden de muaftır.

b) depolama ücretleri, bu amaçla belirlenmiş mahaller dışında gümrükten çekme işlemleri ve gümrük personelinin normal çalışma saatleri dışında yapacağı fazla çalışma karşılığında ödenmesi gereken fazla çalışma ücretleri hariç, Fon'un resmi kullanımı için ithal veya ihraç ettiği yayınları dâhil mallara ilişkin her türlü gümrük vergisi, ilave mali yükümlülükler ile KDV ve özel tüketim vergisi (sadece Fonun özel tüketim vergisi mükelleflerinden mal alımları ile ilgili olmak üzere) dâhil diğer vergilerden muaftır.

2. Bu maddenin hükümleri kamu hizmetlerinin bedelinden başka olmayan vergiler veya harçlar bakımından uygulanmaz.

Madde 13 – Tekrar Satış

Takrir ile ithal olunan eşya, eşyanın ithal tarihinden üç yıl sonra serbest dolaşıma girmiş addedilir. Takrir ile ithal olunan eşya, işbu 3 yıllık sürenin dolmasından önce Ev Sahibi Ülke ile üzerinde anlaşmaya varılan koşullar dışında veya vergi ve harçların alıcı tarafından ödenmesi haricinde, Ev Sahibi Ülkede elden çıkarılamaz. Bu madde, hem Fona hem de Fona Bağlı Kişilere uygulanır.

Madde 14 – İletişim ve Yayınlar

1. Fon, Ev Sahibi Ülke dâhilinde, resmi iletişimi ve belgelerinin aktarımı bakımından, Hükümetin Ev Sahibi Ülkede konuşlu diğer uluslararası kuruluşlara tanıyabileceği en elverişli muameleden daha az elverişli olmayan bir muamele görür.

2. Fona veya Fonun Mekânında Fona Bağlı Kişilere gelen her türlü resmi iletişim ve Fondan giden her türlü resmi iletişim, hangi yolla veya hangi biçimde iletilirse iletilsin, sansürden ve bunların gizliliğini ihlal edecek sair önleme veya müdahaleden masundur. Bu masuniyet tüm yayınları, duran ve hareketli resimleri, filmleri ve ses kayıtlarını da kapsar.

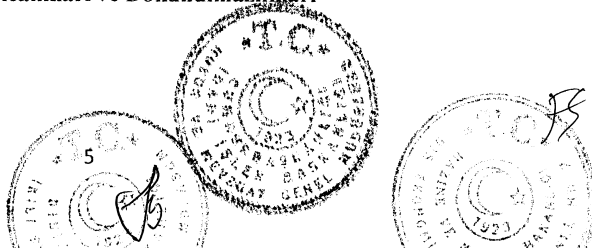
3. Erişimin engellenmesini gerektiren olağanüstü hallerde, Ev Sahibi Ülkenin /ilgili makamları Fon ile istişare ederek Fonun gelen ve giden iletişiminin, Ev Sahibi Ülke kanunlarına uygun şekilde erişimin engellenmesinden masun kalmasını düzenler.

4. Bu bölümdeki hiçbir hüküm, devlet güvenliği ve kamu düzenini tehlikeye düşürecek bir nedenin var olduğuna inanıldığında, bu tür önlemlerin Fon ile istişare edilerek alınmasına mani olmaz.

5. Fon, şifre kullanma ve diplomatik kuryeler ve torbalara tanınan dokunulmazlık ve ayrıcalıklardan daha az elverişli olmayacak dokunulmazlık ve ayrıcalıklara sahip olacak şekilde, kurye ile veya mühürlü torbalarda resmi yazışma ve diğer resmi iletişimi gönderme ve alma hakkına sahiptir.

Madde 15 – Fona Bağlı Kişilerin Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları

1. Fona Bağlı Kişiler:

- a) Fonun dokunulmazlıktan feragat ettiği haller hariç olmak üzere, resmi görevlerinde yapmış oldukları fiiller bakımından, görev veya hizmetleri sona erdikten sonra dahi yasal takibattan masumdur. Ancak bu masuniyet, bu kişilerin neden olduğu trafik kazasından kaynaklanan hasar vakasında hukuki sorumluluk için geçerli değildir;
- b) Hane halkını teşkil eden aile üyeleriyle birlikte, göçmenlik kısıtlamaları ve kambiyo düzenlemeleri bakımından, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret ve Kalkınma Bankası'nın muadil rütbedeki temsilcileri, memurları ve çalışanlarına tanımış olduğu muafiyetlere sahiptir;
- c) Hane halkını teşkil eden aile üyeleriyle birlikte, askerlik hizmeti yükümlülüğünden muafıdır;
- d) Hane halkını teşkil eden aile üyeleriyle birlikte, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Ticaret ve Kalkınma Bankası'nın muadil rütbedeki temsilcileri, memurları ve çalışanlarına tanımış olduğu seyahat kolaylıkları bakımından aynı muameleye tabidir;
- e) Fon tarafından ödenen maaş ve ödemeler bakımından vergiden muafıdır;
- f) Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde yabancıların (veya yabancı uyrukluların) tabi olduğu çalışma izni şartlarından muafıdır.

2. Fona Bağlı Kişiler aşağıda yer alan ayrıcalık, dokunulmazlık ve bağışıklıklardan yararlanacaktır:

a) Ev Sahibi Ülkenin vatandaşı olmamak ve söz konusu ülkede daimi ikamet iznine sahip olmamak kaydıyla, kişisel kullanım amacıyla gümrük vergileri ve tüm vergiler (katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi dâhil) ile ithalat yasakları ve kısıtlamalardan muaf olarak aşağıdakileri ithal etme hakkı:

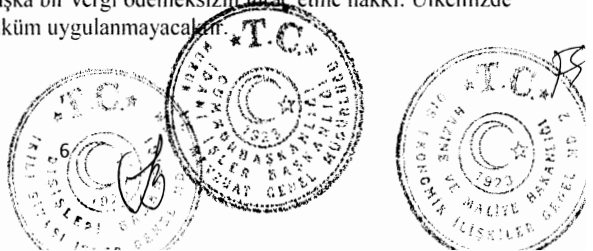
i) Ev Sahibi Ülkede yerleştikten sonraki altı ay içerisinde mobilyalar, ev eşyaları ve kişisel eşyalar. Söz konusu malzeme, gümrük vergisi ya da gerekli diğer vergiler ödenmedikçe yerel piyasada satışa çıkarılmayacaktır. Ev Sahibi Ülke Hükümeti, ilgili Resmi Görevli tarafından belgelendirilmesi ve Ofis tarafından desteklenmesi durumunda altı aylık sürenin uzatılması veya söz konusu süreden muafiyete yönelik talebi özenle değerlendirecektir;

ii) Hükümetin mevcut düzenlemelerine uygun olarak tek seferde bir motorlu taşıt. Bu hüküm gereğince ithal edilen motorlu taşıtlar, ithal edildikten sonra Ev Sahibi Ülkenin ilgili mevzuatına tabi olarak Ev Sahibi Ülkede satılabilir;

iii) Hükümetin mevcut düzenlemelerine uygun olarak hediye veya satış amacıyla olmamak kaydıyla, kişisel kullanım ya da tüketime yönelik alkollü içki, tütün ve gıda maddesi dâhil makul miktardaki belirli ürünler;

b) Türk vatandaşı veya Türkiye'de daimi ikamet iznine sahip olmamak kaydıyla, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, yerel piyasadan motorlu taşıt satın alırken uygulanan diğer vergiler ve motorlu taşıtlar vergisinden muafiyet uygulanan söz konusu taşıtlar, gerekli vergiler ödenmedikçe yerel piyasada satılmayacaktır.

c) Türkiye'deki görevlerini tamamladıklarında, motorlu taşıtlar da dâhil olmak üzere mobilya, ev eşyası ve kişisel eşyaları gümrük ve başka bir vergi ödemeksizin ihraç etme hakkı. Ülkemizde 6 aydan az kalan personel hakkında bu hüküm uygulanmayacaktır.

3. Fıkra 1 ve 2'de belirtilen ayrıcalık ve dokunulmazlıklara ilaveten, Fonun Memurları, geçerli teamüle uygun olarak ve her biri kendi rütbesine göre, Hükümet tarafından Ev Sahibi Ülkeye akredite diğer uluslararası kuruluşların Memurlarına tanınan diğer ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan, bu statü, haklar, dokunulmazlıklar, ayrıcalıklar ve muafiyetler Fon Kuruluş Anlaşmasında tanınan statü, haklar, dokunulmazlıklar, ayrıcalıklar ve muafiyetleri azaltmaması ya da geçersiz kılmaması şartıyla yararlanırlar.
4. İşbu maddenin fıkra 1(b), 1(c), 1(d), 1(f), 2 ve 3'te belirtilen belirtilen ayrıcalık ve dokunulmazlıklar Fona Bağlı Kişiler olup Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve Türkiye'de daimi olarak ikamet eden yabancılara uygulanmaz.
5. Fona Bağlı Kişilere tanınan ayrıcalık ve dokunulmazlıklar, kişilerin şahsi çıkarları için değil, sadece Fonun her şart altında kesintisiz çalışmasının güvence altına alınması için tanınmıştır.
6. Governörler Kurulu, dokunulmazlık, muafiyet ve ayrıcalıkların adaletin yerine getirilmesini engellediği ve kaldırılmasının Fonun çıkarlarına halel getirmeyeceği görüşünde olduğu hallerde, Fon Memurları da dâhil olmak üzere, Fon Çalışanlarının herhangi birinin bu Anlaşma ile bahsedilen dokunulmazlık, muafiyet ve ayrıcalıklarını kaldırma hakkı ve görevini haizdir. Ev Sahibi Ülke, Türkiye Cumhuriyeti kanun ve düzenlemelerini ağır bir şekilde ihlal eden Fona Bağlı bir Kişinin dokunulmazlığının kaldırılmasını Governörler Kurulu'ndan talep edebilir.

Madde 16 – Atamaların Bildirilmesi

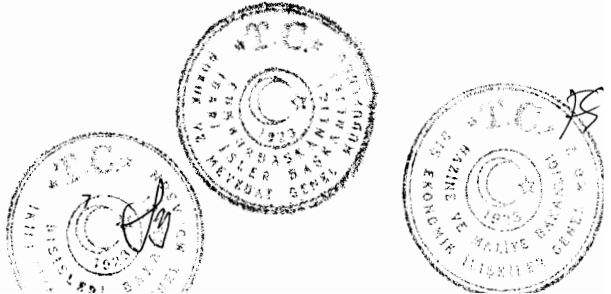
Fon Başkanı, Fona Bağlı Kişilerin ve milliyetine bakılmaksızın yerel olarak işe alınan ve saat ücreti mukabilinde çalışan personelin isim, görev ve diğer ilgili ayırt edici kişisel kimlik bilgileri ile anılan hususlarda vuku bulan değişiklikler hakkında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na bilgi verir.

Madde 17 – Sosyal Güvenlik ve Çalışma Hukuku

Fona Bağlı Kişiler, Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan sosyal güvenlik mevzuatına tabidir. Ancak Fona Bağlı Kişiler; Fon'un kendi sosyal güvenlik sistemi veya diğer bir uluslararası kuruluş ya da ülke tarafından kurulmuş bir sosyal güvenlik sisteminden yararlanmaları halinde bu çalışmalarıyla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti sosyal güvenlik mevzuatından muafır.

Madde 18 – İşe Girme Fırsatı

1. Fon, işe alacağı kişinin Türkiye Cumhuriyeti'nde halihazırda ilgili göçmenlik kanunlarını ihlal etmediğini ve bu kanunlar uyarınca Türkiye'de işe girme yasağına tabi olmadığını belirlemek için makul olan tüm önlemleri almadan, Türkiye Cumhuriyeti'nde mevcut olan herhangi bir kişiyi Fonun bir Memuru veya Çalışanı veya Fon adına görev yapan Uzman olarak işe almaz.
2. Fona Bağlı Kişilerin bakmakla yükümlü olduğu kişiler, kimlik belgesinin asıl sahibi ile aynı çatı altında yaşamak kaydıyla, özel şartlar altında ve ilgili Türk mevzuatının sınırları dâhilinde, Türkiye'de çalışma izni alabilirler. Gelir getirici bir işte çalışanların ayrıcalıkları ve dokunulmazlıkları ortadan kalkar.

Madde 19 – Giriş, İkamet ve Ayrılma

Ev Sahibi Ülke, resmi işler için Ev Sahibi Ülkeye girecek olan aşağıdaki kişilerin Ev Sahibi Ülkeye girişini, Ev Sahibi Ülkede ikamet etmesini, Ev Sahibi Ülkeden ayrılmasını ve Ev Sahibi Ülkede hareket özgürlüğü elde etmesini sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır:

- a) Governörler Kurulu ve Direktörler Kurulu Üyeleri, bunların Vekilleri ve resmi delegasyonun diğer üyeleri ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler,
- b) Fona Bağlı Kişiler ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler,
- c) Governörler Kurulu'nun ve Direktörler Kurulu'nun faaliyetleri dâhil olmak üzere Fonun faaliyetlerine katılan Uzmanlar.

Madde 20 – Genel Hükümler

İşbu Anlaşma'nın tanıdığı ayrıcalık ve dokunulmazlıklara hâlel getirmeksizin, Ev Sahibi Ülke kanunlarına ve düzenlemelerine uymak, bu ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanan herkesin görevidir. Bu kişiler, Ev Sahibi Ülkenin işlerine müdahale etmeme sorumluluğuna da taşılırlar.

Madde 21 – Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Fon Başkanı;
 - a) Fonun taraf olduğu sözleşmelerden kaynaklanan ve özel hukuk ihtilafı mahiyetinde olan ihtilafların, Hükümet ile istişare edilerek;
 - b) Resmi makamı nedeniyle dokunulmazlığa sahip olan ve bu dokunulmazlığından feragat edilmemiş olan, Fona Bağlı bir Kişinin müdahil olduğu ihtilafların çözülmesi için uygun yöntemleri belirler.
2. İşbu Anlaşma'nın yorumlanması ve uygulanmasından kaynaklanan her türlü anlaşmazlık, Ev Sahibi Ülke ve Fon arasında müzakereler yoluyla çözülür.
3. İşbu Anlaşma'nın yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olup, müzakere veya sair şekilde mutabık olunan bir uzlaşma biçimi ile çözümlenmemiş olan ihtilaflar, her münferit davada müteakip hükümlerde belirtildiği şekilde teşkil edilecek üç hakemden oluşan bir tahkim divanının kesin kararına tevdi edilir. Tahkim talebinin alınmasından itibaren iki ay içinde Hükümet ve Fonun her biri tahkim divanına birer hakem atar. Bu şekilde atanmış iki hakem, Üye Devletlerden herhangi birinin vatandaşı olmayan üçüncü bir hakemi tahkim divanı başkanı olarak seçer.
4. Tahkim talebinin bildirilmesinden itibaren üç ay içinde ilk iki hakemin üçüncü üzerinde mutabık olamaması halinde, gerekli atama yapılmamışsa, Hükümet veya Fon, sair şekilde mutabık olunmadığı sürece, Uluslararası Adalet Divanı Başkanını gerekli atamayı yapmaya davet edebilir. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı Üye Devletlerden herhangi birinin vatandaşı ise veya sair nedenlerle anılan görevi yerine getiremez ise, Uluslararası Adalet Divanı Başkan Yardımcısı bu gerekli atamayı yapmaya davet edilir. Eğer Uluslararası Adalet Divanı Başkan Yardımcısı da Üye Devletlerden herhangi birinin vatandaşı ise veya sair nedenlerle anılan görevi yerine getiremez ise, Uluslararası Adalet Divanı'nda kıdem bakımından bir sonra gelen Üye Devletlerden birinin vatandaşı olmayan sıradaki hâkim gerekli atamaları yapmaya davet edilir.
5. Divanın kararları kesin ve bağlayıcıdır.
6. Tahkim kararında aksi kararlaştırılmadıkça, divan giderleri Hükümet ile Fon arasında eşit olarak paylaşılır.

7. Vergiye ilişkin uyumsuzlıklarda bu madde uygulanmaz.

Madde 22 – Nihai Hükümler

1. İşbu Anlaşma, her iki tarafça imzalanmasının ardından yasal prosedürlerin tamamlandığı konusunda Ev Sahibi Ülke tarafından Fona diplomatik kanallardan son yazılı bildirim yapıldığı tarihte yürürlüğe girer.

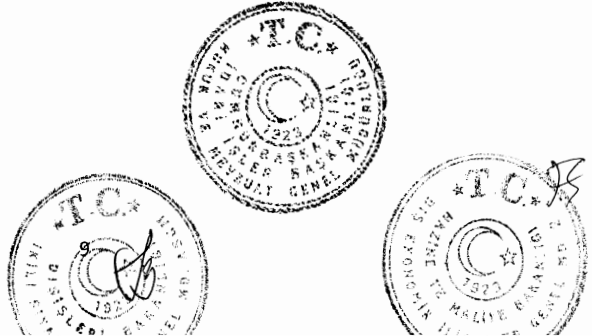
2. İşbu Anlaşma'da Fon ve Ev Sahibi Ülke arasında varılacak yazılı mutabakat üzerine yapılacak herhangi bir değişiklik veya ekleme, bu maddenin 1. fıkrasında kaydedilen yöntem uyarınca yürürlüğe girer. Söz konusu değişiklikler bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil eder.

3. İşbu Anlaşma, Fon Kuruluş Anlaşmasının geçerli olduğu ve Fon Türkiye Cumhuriyeti'nde kaldığı sürece yürürlükte kalır.

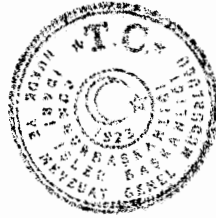
4. İşbu Anlaşma, Hükümet ve Fonun mutabakatı ile feshedilebilir. Fon Merkezinin Türkiye Cumhuriyeti ülkesinden taşınması halinde, Fonun Türkiye Cumhuriyeti dâhilindeki mülkünün devri ve elden çıkarılması için makul olan gerekli olan sürenin ardından işbu Anlaşma'nın yürürlüğü son bulur.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, aşağıda imzası bulunanlar, usulüne uygun şekilde yetkilendirilmiş olarak işbu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

2024 yılının Mayıs ayının 18 inci gününde İstanbul'da Türkçe ve İngilizce dillerinde ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer nüsha olarak yapılmıştır. İşbu Anlaşma'nın metinlerinde farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	TÜRK YATIRIM FONU ADINA
	

TBMM Basımevi - 2024